

T.B.M.M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 16.9.2025

Sayı : 5200

34016

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasası'nın 98. maddesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. maddesi gereğince **Ticaret Bakanı Sn. Ömer BOLAT** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 15.09.2025

Şenol SUNAT

Manisa Milletvekili

Türkiye ayakkabı sektörü, yıllık 550 milyon çift üretim ile dünyanın 6'ncı, Avrupa'nın ise 1'inci üreticisi konumundadır. Ancak 2022'den itibaren artan üretim maliyetleri, baskılanan kur politikaları ve yüksek faiz oranları nedeniyle sektör tarihinin en ağır krizlerinden birini yaşamaktadır.

Daha önce dış ticaret fazlası veren sektör, 2022'de 348 milyon dolar, 2023'te 148 milyon dolar fazla verirken; 2024'te 550 milyon dolar açık, 2025'in ilk 7 ayında ise 437 milyon dolar dış ticaret açığına düşmüştür. Bu dramatik değişim, sektörde yapısal sorunların hızla derinleştiğini göstermektedir.

İthalat, 2022'de 25 milyon çift iken 2024'te 76 milyon çifte yükselmiş; bu yıl ise tüm önlemlere rağmen artmaya devam etmiş ve yurt içi satışlardan aldığı pay %7'den %30'a çıkmıştır. Bu tablo, iç pazarda ithal ürünlerin yerli üretimin önüne geçtiğini göstermektedir.

Kırklareli'nde modern bir ayakkabı fabrikasının kapanmasıyla 40-50 bin Euro değerindeki makinelerin hurda fiyatına, kilosu 8-9 TL'den satıldığı kamuoyuna yansımıştır. 6,5 milyon Euro yatırımla kurulan tesisin hurdaya satılması, sanayicilerin yaşadığı sermaye kaybının büyüklüğünü ortaya koymaktadır.

Diğer yandan, Temmuz 2025'te Konya merkezli Doğan Çanta firmasının konkordato ilanı, sektöre 1 milyar 200 milyon TL maliyet doğurmuş ve 100'den fazla firmanın mağduriyetine yol açmıştır. Sektör temsilcileri, spor ayakkabıda rekabet şansının kaybedildiğini, çıkış yolunun deri ayakkabı üretiminde olduğunu ifade etmektedir.

Sektör temsilcileri ayrıca, çalışan başına verilen 2.500 TL destek, nefes kredisi ve mevcut finansman imkânlarının yetersiz olduğunu; %45-50 faiz oranlarıyla kredi kullanmanın mümkün olmadığını, dolayısıyla istihdamın korunamadığını dile getirmektedir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1. 2022-2025 döneminde ayakkabı sektöründe kaç firma kapanmış, kaç firma konkordato ilan etmiştir? Bunların il ve ölçek bazında dağılımı nedir?

2. Konya merkezli Doğan Çanta'nın konkordato ilanının sektöre 1,2 milyar TL maliyet doğurduğu iddiası doğru mudur? Bu süreçten kaç firma etkilenmiştir?
3. 2022'de 25 milyon çift olan ayakkabı ithalatının 2024'te 76 milyon çifte çıkmasının nedenleri nelerdir? 2025'in ilk 7 ayındaki ithalat rakamı nedir?
4. Ayakkabı ithalatının iç pazardaki payının %30'a çıkmasına karşı alınan koruyucu önlemler nelerdir? Bu önlemler ithalatı neden durdurulamamaktadır?
5. Çalışan başına verilen 2.500 TL destekten kaç firma yararlanmıştır? Buna rağmen sektör neden istihdam kaybını engelleyememiştir?
6. Nefes kredisi uygulamasından sektörün neden yararlanamadığına ilişkin bakanlığın tespiti nedir? Kredilerin faiz oranları neden sektör için erişilemez seviyelerdedir?
7. 2022'de 348 milyon dolar fazla veren sektörün 2025'in ilk 7 ayında 437 milyon dolar açık vermesinin nedenlerine dair bakanlığın hazırladığı resmi bir etki analizi var mıdır?
8. Spor ayakkabı segmentinde rekabetin kaybedildiği, çıkış yolunun deri ayakkabı üretimi olduğu yönündeki değerlendirmeler doğru mudur? Bu konuda bakanlığın hazırladığı sektörel strateji belgesi var mıdır?
9. 2022–2025 döneminde ayakkabı sektöründe toplam istihdam kaybı kaç kişidir? Bu kaybın illere ve alt sektörler (spor ayakkabı, deri ayakkabı, yan sanayi) göre dağılımı nedir?
10. Kapanan fabrikaların makine ve teçhizatlarının hurda fiyatına satılmasının önlenmesi için bakanlığın yürüttüğü veya planladığı destek mekanizması var mıdır?
11. Ayakkabı sektöründe yüksek enerji, işçilik ve finansman maliyetlerinin azaltılmasına yönelik hangi özel tedbirler alınmaktadır?
12. 2022–2025 döneminde sektör için ayrılan kredi, teşvik ve destek paketlerinin toplam büyüklüğü nedir? Bu desteklerin firmaların kapanmasını engellemede yetersiz kalmasının nedenleri nelerdir?
13. Ayakkabı sektörünün ihracat pazarlarında yaşadığı kaybı telafi etmek için alternatif pazar arayışlarına dair bakanlığın yürüttüğü çalışmalara dair somut veriler nelerdir?
14. Faiz oranlarının %45–50 seviyesinde olduğu bir ortamda, bakanlık ayakkabı sektörüne özel daha düşük faizli veya teminat destekli kredi mekanizması tasarlamayı planlamakta mıdır?
15. İthal ürünlerin iç pazarda payının %30'a çıkması, yerli üreticiye karşı haksız rekabet doğurduğu halde; ithalata uygulanan gümrük vergileri, fonlar ve diğer ticaret politikası araçları neden etkisiz kalmaktadır?
16. Ayakkabı sektörünün rekabet gücünün korunması için döviz kuru politikasına ilişkin bakanlığın önerisi veya çalışması var mıdır?